

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ Олег ЛАГОДНЮК

«08» вересня 2021р

06-01-017S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

<i>СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ</i>		<i>WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS</i>	
Шифр за ОП	ЗП 21	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor (first)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and administration	
Спеціальність всі		Field of study: all	
Освітня програма: всі		Educational Program: all	

PIBHE - 2021

Силабус навчальної дисципліни «Світове господарство та міжнародні економічні відносини» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня всіх освітньо-професійних програм спеціальностей ННІЕМ, Рівне. НУВГП. 2021. 11 стор.

ОПП на сайті університету:

<https://start.nuwm.edu.ua/instituty/ekonomiky-ta-menedzhmentu>

Розробник силабусу: *Гарнага О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу, доцент*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2021 року

Завідувач кафедри: *Кушнір Н.Б., к.е.н, професор.*

Керівник освітньої програми,
к.е.н., доцент

О.А. Стахів

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 1 від “02” вересня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-4204 в ЕДО.

© Гарнага О.М., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>всі</i>
Спеціальність	<i>всі</i>
Рік навчання, семестр	<i>2 / 4 4 / 7</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>22 / 6 годин</i>
Практичні заняття:	<i>20 / 6 годин</i>
Самостійна робота:	<i>78 / 108 годин</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>
Форма навчання	<i>Денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Залік</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Гарнага Олександр Миколайович, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу

Вікіситет

[HTTP://WIKI.NUWM.EDU.UA/INDEX.PHP/%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%B0_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80_%D0%9C%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87](http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%B0_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80_%D0%9C%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87)

ORCID

0000-0002-5236-7299

Як комунікувати

o.m.gharnagha@nuwm.edu.ua

тел. 068 060-53-10

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та
цілі

Даний курс орієнтований на засвоєння студентами теоретичних положень та вироблення практичних навичок пов'язаних з дослідженням форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин у світовому господарстві.

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного фундаментального, конструктивного мислення та системи спеціальних знань з світового господарства та міжнародних економічних відносин.

Використовуються такі методи викладання та технології: проблемна лекція, аналіз конкретних ситуацій (case study), обговорення, презентації, ситуаційні дослідження, навчальна дискусія та інші.

Посилання на
розміщення
навчальної
дисципліни на
навчальній
платформі
Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3317>

Компетентності

- 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу та спілкуватися іноземною мовою.*
- 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та цінувати і поважати різноманітності та мультикультурності.*
- 4. Здатність працювати у міжнародному контексті.*
- 5. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.*

Програмні
результати
навчання

РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

РН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

РН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, економічна компетентність та інші.

Структура навчальної дисципліни

Зазначено нижче в таблиці

Методи оцінювання та структура оцінки

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;*
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в рекомендованих літературних джерелах;*
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);*
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;*
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.*

*За вчасне та якісне виконання завдань для самостійної роботи та опанування курсу, студент отримує такі **обов'язкові** бали:*

- 60 балів поточне оцінювання;*
- 20 балів – модуль 1;*
- 20 балів – модуль 2.*

Усього 100 балів.

Детальний розподіл балів за курсом розміщено у навчальній платформі Moodle за посиланням:

[HTTPS://EXAM.NUWM.EDU.UA/MOD/RESOURCE/VIEW.PHP?ID=40700](https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=40700)

Оцінювання результатів поточної роботи

(завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

Розрахункові завдання, задачі, індивідуальні роботи, ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. **Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Крім того, додаткові бали можна отримати на основі перезарахування результатів неформальної освіти (див. розділ «Неформальна та інформальна освіта»)**

Модульний контроль проходитиме у формі тестування. У тесті 33 питань різної складності: рівень 1 – 28 запитань по 0,5 бали (14 балів), рівень 2 – 4 запитань по 1 балу (4 бали), рівень 3 – 1 завдання на 2 бали (2 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції:

[HTTPS://NUWM.EDU.UA/STRUKTURNI-PIDROZDILI/NAVCH-NAUK-TSENTR-NEZALEZHNOHO-OTSINIUVANNIA-ZNAN](https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/navch-nauk-tsentri-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan)

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Вивченню дисципліни «Світове господарство та міжнародні економічні відносини» передують дисципліни «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях ([HTTP://WIKI.NUWM.EDU.UA/](http://wiki.nuwm.edu.ua/)).

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України URL [HTTP://WWW.UKRSTAT.GOV.UA](http://www.ukrstat.gov.ua).
2. Офіційний сайт Інституту зовнішньополітичних досліджень URL: [HTTPS://FPRI.KIEV.UA](https://fpri.kiev.ua)
3. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг URL: [HTTP://WWW.DFP.GOV.UA/](http://www.dfp.gov.ua/)
4. Офіційний сайт Інституту євроатлантичного співробітництва URL: [HTTP://IEAC.ORG.UA](http://ieac.org.ua)
5. Офіційний сайт Національного банку України URL: [HTTPS://BANK.GOV.UA/](https://bank.gov.ua/)
6. Сайт Міністерства закордонних справ України URL: [WWW.MFA.GOV.UA](http://www.mfa.gov.ua).

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», [HTTP://EP3.NUWM.EDU.UA/4273/](http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/). Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно [HTTPS://NUWM.EDU.UA/STRUKTURNI-PIDROZDILI/NAVCH-NAUK-TSENTR-NEZALEZHNOHO-OTSINIUVANNIA-ZNAN](https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentri-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan)

Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE [HTTPS://EXAM.NUWM.EDU.UA/](https://exam.nuwm.edu.ua/)

Правила академічної

За списування під час проведення модульного контролю, студент позбавляється подальшого права

доброчесності

здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту НУВГП - [HTTP://NUWM.EDU.UA/SP/AKADEMICHNA-DOBROCHESNISTJ](http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj)

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення [HTTP://EP3.NUWM.EDU.UA/6226/](http://epz.nuwm.edu.ua/6226/)

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE [HTTPS://EXAM.NUWM.EDU.UA](https://exam.nuwm.edu.ua)

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення [HTTPS://NUWM.EDU.UA/STRUKTURNI-PIDROZDILI/CENTR-NEFORMALNOJI-OSVITI](https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/centr-неформалноji-osviti).

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

[HTTPS://NUWM.EDU.UA/SP](https://nuwm.edu.ua/sp)

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з урахуванням змін законодавства України у сфері міжнародних економічних відносин та появи сучасних технологій та новітніх інструментів задля використання резервів та пошуку можливостей розвитку міжнародних відносин.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у сфері міжнародних економічних відносин. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами. Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням [HTTP://NUWM.EDU.UA/SP/DLJA-OSIB-Z-INVALIDNISTJU](http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju)

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу можуть бути долучені фахівці, які мають практичний досвід діяльності на українських підприємствах у сфері міжнародних економічних відносин.

Інтернаціоналізація

Електронні бібліотеки:
[HTTPS://LIB.NUWM.EDU.UA/INDEX.PHP/KORISNI-POSILANNYA/ELEKTRONNI-BIBLIOTEKI](https://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki)
Оголошення:
[HTTPS://LIB.NUWM.EDU.UA/INDEX.PHP/BIBLIOTEKA/OGOLOSHENNYA](https://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/ogoloshennya)
База періодичних видань:
[HTTPS://WWW.SCIMAGOIR.COM/](https://www.scimagoir.com/)
Електронний каталог:
[HTTP://NUWM.EDU.UA/MYSQL/](http://nuwm.edu.ua/mysql/)

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 22 год

Прак. 20 год

Самостійна робота 78 год

Лекційні та практичні заняття

Тема 1. Світове господарство та міжнародні економічні відносин як наука

Результати навчання РН 1, 11	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6
Опис теми	Світове господарство та міжнародні економічні відносини в системі наук. Сутність та етапи становлення світового господарства. Предмет, об'єкт та суб'єкти світового господарства. Базові поняття, методологія та функції світового господарства	

Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі

Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 3, 4, 6, 9
Опис теми	Концепції міжнародної торгівлі меркантилізму. Класичні теорії міжнародної торгівлі. Неокласичні теорії міжнародної торгівлі. Новітні теорії міжнародної торгівлі.	

Тема 3. Міжнародна торговельна політика

Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 2, 3, 6, 8, 9
Опис теми	Свобода торгівлі та протекціонізм. Засоби регулювання міжнародної торгівлі. Митно-тарифні інструменти торговельної політики. Економічні наслідки мита. Нетарифні інструменти торговельної політики.	

Тема 4. Міжнародна торгівля товарами і послугами

Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 4 прак. – 2	Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9
Опис теми	Міжнародна торгівля, її методи та показники. Тенденції міжнародної торгівлі товарами, її динаміки та структури. Особливості міжнародної торгівлі послугами. Лібералізація як провідна тенденція сучасної міжнародної торгівлі та роль у ній ГАТТ/СОТ.	

Тема 5. Міжнародний рух робочої сили

Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 2, 5, 6, 7
Опис теми	Сутність, показники, форми та теоретичні основи аналізу міжнародної міграції робочої сили. Причини та сучасні особливості міжнародної трудової міграції. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили. Регулювання міжнародної міграції робочої сили.	

Тема 6. Міжнародний рух капіталу: інвестиційна та виробнича діяльність

Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6
Опис теми	Сутність, чинники, форми, показники та сучасні особливості міжнародного руху капіталу. Теоретичні основи аналізу та економічні наслідки міжнародного руху капіталу. Прямі та портфельні іноземні інвестиції. Багатонаціональні підприємства.	

Тема 7. Міжнародний рух капіталу: запозичення та кредитування

Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 3, 4, 5, 6, 8
Опис теми	Сутність, функції та форми міжнародного кредитування. Теоретичні основи аналізу та економічні наслідки міжнародного кредитування. Проблема зовнішньої заборгованості та шляхи її розв'язання.	
Тема 8. Міжнародний науково-технологічний обмін		
Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 1, 2, 4, 6, 7
Опис теми	Сутність, передумови та чинники міжнародного науково-технологічного обміну. Форми міжнародного науково-технологічного обміну. Тенденції розвитку науково-технологічного обміну. Державне та міжнародне регулювання трансферу технологій.	
Тема 9. Світовий валютний ринок		
Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Опис теми	Валюта та її класифікація. Валютний курс та його різновиди. Теорії валютного курсу. Ендогенні чинники обмінного курсу. Екзогенні чинники валютного курсу. Валютні операції та їх основні види. Сутність, структура та функції світового валютного ринку. Валютні операції та їх основні види. Основні центри торгівлі валютою. Становлення світової валютної системи. Міжнародний валютний фонд. Група Світового банку. Банк міжнародних розрахунків. Регіональні валютно-фінансові інститути.	
Тема 10. Міжнародна економічна інтеграція та глобалізація економічного розвитку		
Результати навчання РН 19	Кількість годин: лекції – 4 практ. – 2	Література: 2, 4, 7, 9
Опис теми	Сутність, передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції. Етапи та форми міжнародної економічної інтеграції. Сучасні особливості міжнародної економічної інтеграції. Економічні ефекти міжнародної інтеграції. Сутність, чинники, форми прояву та показники глобалізації міжнародної економіки. Протиріччя, переваги та ризики глобалізації. Глобальні проблеми міжнародної економіки	
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедева В.К. Міжнародна економіка. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 416с. URI: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1394_46716781.pdf 2. Голікова А. П., Довгаль О. А. Міжнародні економічні відносини: підручник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 602 с. URI: http://international-relationstourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/da1e84517cfd25b5ad61025384ff017.pdf 3. Гронтковська Г. Е., Ряба О. І., Венцурик А. М., Красновська О. І. К. Міжнародна економіка: навч. посіб.: «Центр учбової літератури», 2014. 384 с. . 4. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях. підруч. К.: Центр учбової літератури, 2017. 228 с. 5. Лук'яненко Д. Г., Поручник А. М., Столярчук Я. М.К. Міжнародна економіка : підручник. КНЕУ, 2014. 762с. URI:http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/20915 6. Мазаракі А.А., Мельник Т.М. Міжнародні економічні відносини: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с. 7. Макуха С. М. Міжнародна економіка: навч. посіб. / Шевченко Л. С., Гриценко О. А., Камінська Т. М. та ін. Х.: Право, 2012. 192с. URI: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2012/Posib_Mignar_ekonomika_2012.pdf 8. Савельєв Є.В., Зварач І.Я. Міжнародна економіка: підручник [для бакалаврів спеціальності «економіка»]. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 214с. 9. Шталь Т.В. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навч. посібник. Харків : «Видавництво «Форт», 2015. 364 с. 		

Лектор, к.е.н., доцент

О.М. Гарнага